

Havde jeg dog bare vidst det det!

Skærtorsdag 5.4.2012 i Martinskirken og Gratiakirken (LGJ)

Salmer: 152 - 416 - 412 // 425 – 429v1-2 – 55 - 179

Evangelium: Johannes 13,1-15

Det var før påskefesten, og Jesus vidste, at hans time var kommet, da han skulle gå bort fra denne verden til Faderen; han havde elsket sine egne, som var i verden, og han elskede dem indtil det sidste. Og mens de holdt måltid - Djævelen havde allerede sat sig for, at Judas, Simon Iskariots søn, skulle forråde ham; og Jesus vidste, at Faderen havde lagt alt i hans hænder, og at han var udgået fra Gud og nu gik tilbage til Gud - så rejser Jesus sig fra bordet og lægger sin kjortel, tager et klæde og binder det om sig. Derefter hældte han vand op i et fad og giver sig til at vaske disciplenes fødder og tørre dem med klædet, som han havde bundet om sig. Han kom så til Simon Peter, og Peter sagde til ham: "Herre, vasker du mine fødder?" Jesus svarede ham: "Hvad jeg gør, fatter du ikke nu, men senere skal du forstå det." Peter sagde: "Aldrig i evighed skal du vaske mine fødder." Jesus svarede: "Hvis jeg ikke vasker dig, har du ikke lod og del sammen med mig." Simon Peter sagde til ham: "Herre, så ikke kun fødderne, men også hænderne og hovedet!" Jesus sagde til ham: "Den, der er badet, behøver ikke at få vasket andet end fødderne, men er ren over det hele. Og I er rene; dog ikke alle." Han vidste nemlig, hvem der skulle forråde ham; derfor sagde han: I er ikke alle rene. Da han nu havde vasket deres fødder og taget sin kjortel på og sat sig til bords igen, sagde han til dem: "Forstår I, hvad jeg har gjort mod jer? I kalder mig Mester og Herre, og med rette, for det er jeg. Når nu jeg, jeres Herre og Mester, har vasket jeres fødder, så skylder I også at vaske hinandens fødder. Jeg har givet jer et forbillede, for at I skal gøre, ligesom jeg har gjort mod jer."

Nogle gange siger vi til os selv: Havde jeg dog bare vidst det på forhånd. For vi tænker, at hvis vi havde vidst bedre, så ville vi også have forholdt os anderledes i situationen og ville have gjort noget andet end det, vi gjorde. Men vi vidste ikke bedre. - Evangeliet i dag viser os, at Jesus gjorde netop, hvad han gjorde, fordi han vidste, hvad han vidste. Og det fortrød han ikke. Og han hjælper disciplene til at forstå noget, som gør det muligt for dem at handle anderledes, end de ellers ville have gjort. Det første hjælper os til at tro på Jesus. Det andet hjælper os, så vi bliver klædt på til at gøre det, der skal gøres, så vi ikke bagefter skal sige: "Havde jeg dog bare vidst!"

I.

Hvad Jesus vidste: Jesus vidste, at hans time var kommet, da han skulle gå bort fra denne verden til Faderen. ... og Jesus vidste, at Faderen havde lagt alt i hans hænder, og at han var udgået fra Gud og nu gik tilbage til Gud. Han vidste, hvem han var: at han var udgået fra Gud, at han altså havde været i herligheden hos Faderen fra evighed af, men var kommet til menneskene som frelser. Det vidste han. Og han vidste også, at han skulle vende tilbage. Hans liv som Guds Søn var ikke en usikker ting. Da han blev født, blev han født som Guds søn. Han var det, da han var 12. Og han var det, da han blev døbt, da han blev fristet, da han blev svigtet. Han var det, når han trøstede og underviste, og da han gik til Jerusalem, og da han døde på korset og sagde: "Fader, i dine hænder betror jeg min ånd." Han var udgået fra Gud og skulle tilbage. Han vidste, hvem han var.

Hvad gjorde han på den baggrund? Evangelisten fortæller: - så rejser Jesus sig fra bordet og lægger sin kjortel, tager et klæde og binder det om sig. Derefter hældte han vand op i et fad og giver sig til at vaske disciplenes fødder og tørre dem med klædet, som han havde bundet om sig. Han gjorde det, som den ringeste – slaven – skulle have gjort. Disciplene havde forberedt påskemåltidet. Også sat vaskefad frem – sørget for vand i en kande – og lagt et klæde klar. Måske var de spændt på, hvem Jesus ville bede om at vaske fødder. Men så rejste han sig og gjorde det selv. Fordi han vidste, hvad han vidste! Han vidste at de havde brug for tilgivelse – renselse – "Hvis jeg ikke vasker dig, har du ikke lod og del sammen med mig." Derfor gjorde han, hvad han gjorde.

Efter måltidet gik de ind i Getsemane have. Her kæmpede Jesus med sin viden overfor sin far i bøn. Han vidste, hvad der skulle ske. Men der var meget i ham, som ikke ønskede det: lidelsen, anklagerne, skylden, korsfæstelsen, at han blev forladt af Gud, dommen, døden. - Han vidste det på forhånd.

Vi tænker måske, at hvis vi på forhånd vidste, at det, vi er i gang med, vil ende med lidelse og død, da vil vi forsøge at undgå, at det skete. Men det forholder sig langt fra altid sådan. Et ungt ægtepar ved jo godt på forhånd, at det koster af offer, søvn, frustrationer og udholdenhed at få børn. Alligevel undgår de det ikke. Og som forældre løber ikke fra deres kald. På samme måde med en soldat, som kæmper for sin familie og sit land. Han ved, at han risikerer sit liv. Og alligevel forbliver han på sin post. Også missionærer, som er udsendt for at forkynde evangeliet, ved forud, at det kan koste dem alt. Men i disse tilfælde betyder viden om smerte og lidelse jo ikke, at man undgår smerten, men at man holder fast ved sin tjeneste, fordi man ved, at det er det, man skal: man er forælder, man er soldat, man er missionær og præst.

Det afgørende for Jesus var ikke, om det skulle blive vanskeligt eller let, men om han skulle det, han skulle! Og det skulle han. Han måtte forlade verden allerede som 30-årig. Han måtte lide døden, sådan som det var forudsagt. Han er vores offerlam, stedfortræder og forsoner. Han vidste, at det var det, han gik ind til. Og han klædte sig på til at være disciplenes og vores tjener. Og han rejste sig fra måltidet og vaskede deres fødder. Denne første del, som handler om, at vor tilværelse og fremtid som kristne afhænger af, hvad Jesus Kristus vidste og gjorde for os.

II

Det andet er, hvad disciplene forstod, og hvad det, de lærte hos Jesus, prægede deres liv.

Evangelisten fortæller: *Han kom så til Simon Peter, og Peter sagde til ham: "Herre, vasker du mine fødder?" Jesus svarede ham: "Hvad jeg gør, fatter du ikke nu, men senere skal du forstå det." Peter sagde: "Aldrig i evighed skal du vaske mine fødder."* Peter forstod ikke behovet for renselse. Men han skulle forstå det senere. At forstå er nemlig ikke kun at lære udenad. Det er at tage viden til sig, så den bundfældes og bliver en del af os. Også den bitre sandhed, at jeg er uren.

Peter forstod det senere, nemlig da han fornægtede Jesus og gik udenfor og græd bittert. Han gik i mørke langfredag og påskelørdag. Da forstod han, at han havde brug for renselse. – Sådan er det nødvendigt for os at forstå, at vi er syndere, at vi kan svigte, og at vi ikke kan frelse os selv. Ellers farer vi frem som Peter. Og vi ødelægger meget for os selv og for andre. Det er ikke rart at erkende, men det er nødvendigt. Og når vi fatter det, forstår vi også, hvorfor Jesus må gøre det ved os, som han gør: Dø for vore synder og rense os i dåben og i nadveren. Når vi fatter frelsens nødvendighed, søger vi uvægerligt nåden og tilgivelsen hos Gud, fordi vi har forstået, at vi behøver den. Vi søger Guds ord. Vi læser det. Modtager. Og vi går til nadver, fordi vi har fattet, at vi behøver det. Og vi beder Gud om, at frelsens ord må blive hørt og taget imod af mennesker, der lever i skylden uden tilgivelse og frelse. Det er mission. Og den opstår, fordi vi ved og er blevet overbevist om, at Jesus er verdens Frelser.

Den viden gjorde Peter til en trofast apostel. Han tjente Herren og hans menighed, selv om det førte til afsavn, lidelse og korsfæstelse. For mennesker behøvede tilgivelse og renselse. Vi kender Peters prædiken i Jerusalem i pinsen. Og vi ved at han var med til at døbe flere tusinde, der var kommet til tro på Jesus pinsedag. Jo, han forstod det sidenhen.

Men der er også en anden ting, Jesus vil hjælpe os til at forstå. Evangelisten siger: *Da han nu havde vasket deres fødder og taget sin kjortel på og sat sig til bords igen, sagde han til dem: "Forstår I, hvad jeg har gjort mod jer?"* Han vil ikke blot, at de observerer det, men også at de forstår det. Disciplene påtog sig ikke det ringe arbejde med fodvaskning. Jesus påtog sig det. Det er en vigtig viden! Det er helt afgørende for os, at det bundfælder sig, så det tager styringen i vores liv som en drivkraft og motivation. I ægteskabet. Overfor børn og familie. Overfor menigheden.

Overfor din kristne søster og bror. Han forklarer det sådan: *I kalder mig Mester og Herre, og med rette, for det er jeg. Men vid også, hvad det indebærer, at jeg er jeres Herre og mester. Når nu jeg, jeres Herre og Mester, har vasket jeres fødder, så skylder I også at vaske hinandens fødder. Jeg har givet jer et forbillede, for at I skal gøre, ligesom jeg har gjort mod jer.*

Da er det, at vi tænker: Havde jeg dog vidst det tidligere. Gid jeg havde vidst det i den og den situation i mit liv med de andre i menigheden, i min familie og overfor min ægtefælle. Ja, sådan kan vi tænke – med bedrøvelse. Men da er det en stor trøst, at disciplene ikke blev reddet og rensed ved det, de gjorde for hinanden, men ved det, Jesus gjorde for dem. Han rensede dem. Derfor hørte de sammen med ham. På samme måde med os. Vi hører Gud til og er hans børn, fordi Gud rensede os og genfødte os i dåben og i nadveren.

Der var meget, vi må fortryde, fordi vi ikke fattede, at vi som kristne er hinandens tjenere. Men ligesom disciplene på et senere tidspunkt fattede, hvad han gjort for dem, sådan fatter vi måske denne påske, at vi skylder at vaske hinandens fødder fra nu af. - Eller er det noget, vi snarere skal lære igen og igen, fordi vi hele tiden mister erkendelsen?

Da er det godt, at evangeliet viser os det i dag. Amen.

